

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 февруари 2015 г.
(OR. en)

6147/15

SOC 72
EMPL 33
ECOFIN 99
EDUC 30

БЕЛЕЖКА

От:	Работна група „Социални въпроси“
До:	Комитет на постоянните представители (I част)/Съвет по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси
Относно:	Годишен обзор на растежа за 2015 г. и съвместен доклад за заетостта: политически насоки за политиките по заетостта и социалните политики — Приемане на проект за заключения на Съвета

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за заключения на Съвета, изготвен съвместно от Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила.

Настоящите заключения бяха обсъдени на заседанието на работна група „Социални въпроси“ от 23 февруари 2015 г., на което в текста бяха внесени някои незначителни технически изменения.

Корепер се приканва да обсъди проекта за заключения с цел приемането им на заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 9 март 2015 г.

**Годишен обзор на растежа за 2015 г. и съвместен доклад за заетостта:
политически насоки за политиките по заетостта и социалните политики**

Проект за заключения на Съвета

КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ

1. Икономическите прогнози потвърждават, че възстановяването е бавно и крехко и със сигурност по-слабо от очакваното преди една година. Дълбоката рецесия и бавното възстановяване засилват негативните социални тенденции, изразяващи се във високи равнища на безработица, спадащи доходи на домакинствата и увеличаване на бедността и неравенствата.
2. Въпреки че ситуацията с безработицата изглежда стабилизирана, през ноември 2014 г. е имало повече от 24,4 млн. безработни, от които 5,1 млн. на възраст между 15 и 24 години. Трайната безработица в Европейския съюз (ЕС) продължава да нараства и се превръща все повече в преобладаващата последица от икономическата рецесия. Повече от половината (50,1 %) безработни в ЕС към настоящия момент са без работа от повече от една година. Високата и постоянна трайна безработица, съчетана с неприемливо високите равнища на безработица сред младите хора, превръща заплахата за едно „загубено поколение“ в реалност на пазара на труда.
3. Броят на хората в ЕС, изложени на риск от бедност или социално изключване, все още е на обезпокоителното равнище от 24,5 % от общото население на ЕС. Инструментът за наблюдение на резултатите в областта на социалната закрила показва, че повишаването на риска от бедност за цялото население, задълбочаването на бедността, спадът в brutния располагаем доход на домакинствата, нарастването на броя на домакинствата на безработни и на работещите бедни, както и прекомерната тежест на разходите за жилище, са сред основните, водещи до понижаване на стандарта на живот тенденции, които трябва да се наблюдават.

КАТО ИЗТЪКВА, ЧЕ:

4. В контекста на бавен икономически растеж, продължаваща висока безработица, недостатъчно създаване на работни места и значителен спад в равнището на инвестициите в целия ЕС приоритетите на политиката, изложени в Годишния обзор на растежа (ГОР) на Комисията за 2015 г. и насочени към инвестиции, структурна реформа, фискална отговорност и мерки, благоприятстващи растежа, будят задоволство. Подновеното внимание към социалното положение в ГОР, и по-специално Съвместният доклад за заетостта (СДЗ), и обявеното намерение да се засилят аспектите, свързани със заетостта, и социалните аспекти в рамките на икономическото управление са важно послание на новата Комисия относно приоритета на политиките. Това е съпроводено с отчитането на факта, че е необходимо да се предприемат действия, насочени както към търсенето, така и към предлагането, като се отдаде приоритет на мерки, които спомагат и за стимулиране на създаването на работни места и насърчават предприемачеството. Връзката обаче между заложените в ГОР приоритети и целите на стратегията „Европа 2020“, особено по отношение на приобщаващия растеж, трябва да бъде по-пряка и по-ясна.
5. Европейският съвет от декември 2014 г. стигна до заключението, че следва да се отдаде приоритет на политиката за засилване на структурните реформи като ключов фактор за осигуряване на основа за растеж и работни места в Европа.
6. ЕС се нуждае от повече публични и частни инвестиции. При прилагането на наскоро предложения План за инвестиции за Европа е важно да се гарантира, че новите инвестиции насърчават растежа, конкурентоспособността и създаването на допълнителни работни места, както и че във връзка с тези инвестиции се извършват подходящи оценки на икономическото и социалното въздействие, също чрез включване на експертен опит и критерии, свързани със социалната политика и политиката по заетостта, в процеса на вземане на решения по линия на предвиждания Европейски фонд за стратегически инвестиции.
7. В СДЗ е представен вторият набор от показатели за заетостта и социални показатели, който продължава да бъде ключов елемент за засилване на социалното измерение на стратегията „Европа 2020“ и европейския семестър.

8. Предвид ГОР и СДЗ, по-специално съдържащите се в доклада основни послания, и стратегическите насоки, предоставени от Европейския съвет, важно значение имат следните насоки в областта на политиката по заетостта и социалната политика:

Подобряване на динамиката на пазара на труда, предприемане на мерки срещу високата безработица и оказване на подкрепа за създаването на качествени работни места:

9. *Предотвратяване и намаляване на трайната безработица:* посредством подобряване на ефикасността на публичните служби по заетостта, ефективността на мерките за активизиране и постигане на адекватно заплащане на труда, както и посредством инвестиции в човешки капитал, съобразени с условията активни политики по заетостта и интегрирани социални услуги.
10. *Справяне с младежката безработица във всичките ѝ форми:* Прегледът на Комитета по заетостта относно гаранцията за младежта показва, че държавите членки отбелязват съществен напредък в нейното въвеждане, но че остават редица предизвикателства, свързани с действителното достигане на гаранцията до всички нуждаещи се, създаването на достатъчна степен на ангажираност от страна на работодателите и постигането на баланс между разходите за намеса и бюджетните ограничения. Като се има предвид, че младежката безработица е над 21 %, държавите членки трябва да доразвият постиженията в прилагането на гаранцията за младежта.
11. *Насърчаване на създаването на работни места и подобряване на стимулите за работа:* посредством инвестиции, поощряване на предприемачеството, борба с недекларирания труд и укрепване на данъчните и други стимули, включително чрез намаляване на данъчната тежест върху труда. През последните години е постигнат твърде слаб напредък по този конкретен аспект, като остава възможност за реструктуриране на данъчните системи с цел насърчаване на заетостта и осигуряване на адекватна социална закрила. Реформите в тази насока обаче следва да отчитат изцяло факта, че данъчните системи са нещо много повече от рамка, предоставяща единствено стимул за работа, както и че адекватността и финансовата устойчивост на европейския социален модел и произтичащите от него дистрибутивни въздействия трябва да бъдат надлежно взети под внимание.

12. *Подкрепа за трудовата мобилност:* Основното право на свободно движение на работниците е оказало положителен принос за икономическото развитие в Европа. Подпомагането на трудовата мобилност е важно, за да се насърчат създаването на работни места и растежът, като едновременно с това се защитават социалните права и се предотвратява нарушаването на действащите правила, както и потенциалното „изтичане на мозъци“ от определени райони.
13. *Повишаване на качеството на работните места и инвестиране в умения и професионално обучение* с цел да се избегне преждевременното напускане на училище, да се подобри преходът между образование и заетост и да се даде възможност за преходи на пазара на труда.

Модернизиране на системите за социална закрила с акцент върху социалното приобщаване и социалните инвестиции

14. Съветът отчита в пълна степен необходимостта от подобряване на ефективността и ефикасността на системите за социална закрила при запазване на основните им функции за закрила, стабилизиране и социални инвестиции. Освен това реформите на системите за социална закрила следва да се основават на подхода, очертан в заключенията на Съвета от 2013 г. относно социалните инвестиции за растеж и сближаване.
15. Инвестирането в системите за социална закрила следва да гарантира адекватно равнище на закрила за всички групи от населението и следователно да подкрепя универсалните политики, които се допълват от целенасочени мерки, допринасящи ефективно както за приобщаването на пазара на труда, така и за социалното приобщаване. Бяха положени сериозни политически усилия за по-успешно задействане на схемите за минимален доход, за подобряване на достъпа до тях и тяхната адекватност. За тази цел осигуряването и подобряването на обхвата и усвояването на тези схеми за обезщетения следва да бъде приоритет на политиката чрез опростяване на достъпа до обезщетения и внимателно разглеждане на тяхната адекватност. Непрекъснатата подкрепа за интеграцията и реинтеграцията на пазара на труда посредством активни политики по заетостта и прилагане на принципите за постигане на адекватно заплащане на труда следва да бъде обвързана със социалната закрила, като по този начин се избягва загубата на човешки капитал.

16. Иновациите в областта на здравеопазването и дългосрочните грижи следва да се съсредоточат върху гарантирането на всеобщ и равнопоставен достъп до качествени и безопасни здравни услуги, като същевременно се осигури тяхната достъпност, устойчивост и икономическа ефективност. Тези иновации могат да включват укрепване на промоцията на здравето, и профилактиката на заболяванията във всички съответни сектори на политиката, като същевременно се гарантира интегрирано здравеопазване, подобряват се първичните здравни грижи и ранната диагностика, оптимизират се използването на специалисти и болничните грижи и се осигурява подходяща и квалифицирана работна сила в здравния сектор. Това може да включва също по-добро използване на електронното здравеопазване, оценката на функционирането на системите за здравеопазване и оценката на здравните технологии, като в същото време се гарантира стабилно и непрекъснато финансиране на здравеопазването.
17. Реформите на публичните пенсионни системи са необходими, за да не могат последиците от застаряването на населението да изложат на риск стабилността на публичните финанси, но наред с това става все по-ясно, че трябва да се положат допълнителни усилия за осигуряване на адекватността на бъдещите пенсии. Освен това следва да се отчитат и социално-икономическите възможности и предизвикателства, породени от застаряването на населението. Държавите членки следва да разполагат с адекватна възможност да вземат решения относно най-подходящите мерки на политиката, в съответствие с националните си условия и приоритети, за да се гарантира подходящ баланс между периода на трудовия стаж и времето, прекарано в пенсия.
18. С оглед на развитието в социалната сфера са необходими засилени мерки на политиката за борба с бедността, социалното изключване и неравенството. Следва да се припомни, че всеобхватните стратегии, в т.ч. подпомагането на доходите, достъпът до висококачествени услуги по подпомагане, подходящата социална закрила и приобщаващите пазари на труда, са най-ефективните и устойчиви начини за борба с бедността и социалното изключване. Всеобхватните стратегии за социално приобщаване подкрепят търсенето, социалното сближаване и по-успешното развитие на човешкия капитал, като по този начин съдействат не само за постигане на социалните цели, но и за устойчивия растеж.

Отдаване на по-голям приоритет на равенството между половете

19. СДЗ съдържа навременен анализ и примери за значението на равенството между половете на пазара на труда. Предвид значителния потенциал на равенството между половете от гледна точка на заетостта, икономическия растеж и социалното приобщаване, може да се изрази съжаление, че в рамките на ГОР на този аспект не е обърнато достатъчно внимание. В това отношение, в съответствие с целите от Барселона, в първия ГОР¹ се подчертава, че системите за данъчни облекчения, гъвкавите условия на труд и детските заведения следва да са насочени към улесняване на участието на работното място, както и че е необходимо проучване на тези въпроси, успоредно със съдържащия се в СДЗ анализ, с оглед на постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ за заетостта. Въпреки че държавите членки са предприели някои действия за намаляване на неравнопоставеността между половете, е необходим допълнителен напредък, както се изтъква в СДЗ и в съответствие с наскоро приетата цел на Г-20 за намаляване на неравнопоставеността в участието на двата пола. Следва да се постигне по-голяма видимост и що се отнася до различията между половете по отношение на бедността и социалното изключване. Тези мерки са изключително важни, за да може в бъдеще на жените да се осигурят адекватни и устойчиви осигуровки за старост.

Ангажираност и подобро управление посредством оптимизиран европейски семестър

20. Съветът като цяло приветства предложенията за оптимизиране на европейския семестър, като същевременно припомня съвместното становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно средносрочния преглед на стратегията „Европа 2020“ и направените предложения за подобряване на свързаните с управлението аспекти на европейския семестър. Съветът изтъква, че министрите, отговарящи за заетостта и социалните въпроси, следва да продължат да бъдат изцяло ангажирани както с формулирането, така и с прилагането на политиките, съобразно сферата на своите компетентности.
21. По-специално, Съветът приветства плановете за обединяване на ранен етап на работните документи на службите на Комисията и задълбочените прегледи в един цялостен аналитичен документ, както и планираното по-ранно приемане на предложенията за специфични за всяка държава препоръки. И двете инициативи ще дадат възможност за по-структурирани и балансирани национални консултации по предложенията и анализите, които ги подкрепят, и ще спомогнат за провеждането на по-ползотворно многостранно обсъждане в Съвета и на подходящ обмен на мнения в съответните му подготвителни органи.

---

¹ COM(2011)11.

22. Съдържанието и моментът на представяне на националните програми за реформи (НПР) се нуждаят от по-нататъшно обмисляне, наред с ролята на други отчетни документи, по-специално националните социални доклади (НСД), и двустранния обмен. В редица държави членки НПР представляват документ, с който се поема политически ангажимент и който е изготвен в резултат на консултации със социалните партньори и други заинтересовани страни. Евентуалната промяна на ролята на тези програми с оглед на превръщането им в кратки отчетни документи не следва да е съпроводена със заличаване на този ценен аспект.

Набор от показатели във връзка с доклада за механизма за предупреждение

23. Съветът отбелязва намерението на Комисията да разгледа допълнително ролята на показателите за заетостта и социалните показатели в доклада за механизма за предупреждение и в анализа на социалните предизвикателства и предизвикателствата пред заетостта в задълбочените прегледи, но подчертава необходимостта да се запази грижливо характерът на процедурата при макроикономически дисбаланси, като същевременно се поддържат прозрачността и последователността сред всички съществуващи показатели. Използването на показателите за заетостта и на социалните показатели в процедурата при макроикономически дисбаланси следва да продължи да бъде ограничено, така че да дава възможност единствено за постигане на по-общо разбиране на процесите в областта на заетостта и в социалната област, свързани с корекцията на макроикономическите дисбаланси, и да се предхожда от внимателен анализ и цялостно разглеждане на набора от показатели за заетостта и социални показатели. Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да участват в използването на показателите за заетостта и социалните показатели в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси. Плановите за корективни действия вземат предвид социалното въздействие на мерките на политиката и съответстват на общите насоки за икономическите политики и насоките за заетостта.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

24. Да отразят приоритетите, заложи в ГОР за 2015 г. и в СДЗ, в НПР и, където е целесъобразно, в НСД, и да приложат политики с оглед на изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за 2014 г.
25. При разработването на политиките си да вземат предвид заключенията от тематичните задълбочени прегледи по линия на Инструмента за наблюдение на резултатите в областта на социалната закрила, както и резултатите от дейността на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила, свързана с многостранното наблюдение.

26. По целесъобразност да включат по-активно националните парламенти, социалните партньори и гражданското общество в процеса на европейския семестър на национално равнище.

ПРИЗОВАВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

27. Да осигури активното участие по подходящ начин на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила във всички имащи отношение аспекти на оптимизирания европейския семестър, включително чрез навременно представяне на предложения за специфични за всяка държава препоръки, за да се даде възможност за провеждане на подходящи национални консултации, както и на обсъждания в рамките на Съвета и съответните подготвителни органи.
28. В специфичните за всяка държава препоръки да акцентира върху приоритетните области, без да дава твърде предписателни указания относно прилагането на политиките.
29. Като се започне от ГОР за следващата година, Комисията следва да подчертае по-ясно връзката между растежа и повишеното участие на жените на пазара на труда.
30. Да изготви предложения в подкрепа на трайно безработните, извличайки поуки от въвеждането на гаранцията за младежта в рамките на ЕС, като същевременно ги интегрира изцяло в Европейската стратегия по заетостта.

ПРИЗОВАВА КОМИТЕТА ПО ЗАЕТОСТТА и КОМИТЕТА ЗА СОЦИАЛНА ЗАКРИЛА:

31. Да работят за подобряване на набора от показатели за заетостта и социални показатели с цел да се разшири разбирането на процесите в областта на заетостта и в социалната област и да се засили съгласуваността на тези показатели с Инструмента за наблюдение на резултатите в областта на заетостта и Инструмента за наблюдение на резултатите в областта на социалната закрила, като същевременно укрепват, когато това е възможно, единодействието между двата инструмента, и да направят оценка на социалното въздействие на основните структурни реформи.
32. Да работят тясно с Комитета за икономическа политика в областите на съвместна компетентност в контекста на процедурата при макроикономически дисбаланси.

33. Да представят на Съвета вижданията си по всички предложения на Комисията, свързани с ролята на показателите за заетостта и социалните показатели в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси.
  34. Да докладват на Съвета относно задълбочените прегледи, извършени в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси, като работят в тясно сътрудничество с Комитета за икономическа политика.
  35. Да приложат подобрени методи на работа между комитетите и секретариатите на европейските социални партньори.
  36. Комитетът по заетостта да си сътрудничи с органите на Съвета в областта на образованието и да проучи възможностите за усъвършенстване и по-добро структуриране на тези отношения, като постави акцент върху създаването на база за основан на доказателства дебат по въпросите, свързани с човешкия капитал.
  37. Комитетът за социална закрила да си сътрудничи с работна група „Обществено здравеопазване“ на равнище висши служители по въпроси на политиката на здравеопазване.
  38. Комитетът за социална закрила да си сътрудничи с Комитета за икономическа политика и с Икономическия и финансов комитет по общите въпроси, отнасящи се до разходите, свързани със застаряването на населението.
-